

ראש השנה ו' תשרי חי"ט

טענת עלי "עד מתי תשתכרין" הוא שבעמדו לפני ה' אין להשתכר בבבקשת צרכיו. ומענה חנה "ואשפוך את נפשי לפני ה'" הוא שבקשת צרכיו הם ביטוי לרצון הנפש - כדי לקיים את רצון ה'.

בתפילת חנה צריך להבין: איך יתכן שעלי טעה מהקצה אל הקצה שחשב שחנה שיכורה, ומדוע נזכר פרט זה בתורה הרי "אפי' בגנות בהמה טמאה לא דיבר הכתוב"?

והביאור: טענת עלי "עד מתי תשתכרין" הי' שחנה היתה שיכורה בענין התפילה, שהתפילה היתה ביותר מן הראוי כשעומדים לפני ה' - "הרבתה להתפלל". וע"ז ענתה חנה שמפני שהתפילה היא בבחי' "ואשפוך את נפשי" אין זה בלתי רצוי.

והביאור בזה: בהקדים שלכאורה צריך להבין, הרי ר"ה הוא ענין הכרת המלך, שבעת ההכתרה צריכים אנשי המדינה להיות בביטול גמור, וא"כ איך שייך להתפלל עבור צרכים גשמיים כשעומדים בביטול גמור? והביאור, שבקשת צרכיו הוא חלק מהביטול, שכדי שיהיה "מלוך על העולם כולו בכבודך" צריך לברר את הניצוצות ולעשות דירה בתחתונים, וכדי לפעול בתחתונים צריך האדם דברים גשמיים.

וחז"ל תיקנו בקשת צרכיו בתפילה לכל ישראל, גם לאלו שאינם במדרגה שמבקשים צרכיהם רק מפני הביטול לה', והוא על דרך פירוש הבעש"ט עה"פ "רעבים גם צמאים נפשם בהם תתעטף" שהטעם שהגוף רעב הוא מפני שהנשמה רעבה לברר את הניצוץ שבמאכל, ועד"ז בנדו"ד שהאדם מרגיש שרוצה את צרכיו אך בפנימיות זהו רצון הנשמה כדי לקיים את רצון ה'.

וזוהו ההוראה מההפטורה, שכשאדם עומד להתפלל צריך עלי הכהן שבנפשו לצעוק "עד מתי תשתכרין", שבר"ה צריך להיות בתכלית הביטול. ואעפ"כ צריך לבקש עבור צרכיו כי זהו חלק מהביטול כנ"ל - "ואשפוך את נפשי לפני ה'".